

Slovo na úvod

Vážení čitatelia!

Druhý polrok kalendárneho roka 2022 sa v slovenských historických kruhoch a aj na pôde Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove niesol v znamení opätovnej aktivizácie vedeckého života v podobe realizácie viacerých vedeckých podujatí prezenčnou formou. V novembri a decembri inštitút privítal hostí zorganizovaním troch medzinárodných konferencií a odborných prednášok v rámci učiteľských mobilít programu Erasmus+. Naši kolegovia boli rovnako aktívni aj mimo svojho pracoviska. Zúčastnili sa napr. učiteľských mobilít v zahraničí a aktívne vystúpili na viacerých medzinárodných vedeckých podujatiach.

Akýmsi pomysleným vrcholom v akciách slovenských historikov bol v druhej polovici roka 2022 XVI. zjazd Slovenskej historickej spoločnosti (SHS) pri Slovenskej akadémii vied. Hlavnou ideou zjazdu konaného 7. – 9. septembra v Banskej Bystrici bolo (okrem bilancie činnosti SHS, ocenenia laureátov plaketami SHS, odovzdania cien SHS za publikácie v oblasti historických vied a Valného zhromaždenia SHS) zhodnotenie vývoja slovenskej historickej vedy a jej prezentácie po roku 1989. Trojdňová akcia jednej z najstarších stavovských organizácií na Slovensku bola rozdelená na medzinárodný workshop, vedeckú konferenciu a sprievodné podujatia. Tie sa venovali problematike popularizácie dejín, stavu vydávania historickej literatúry na Slovensku či problémom vo vyučovaní dejepisu. Aj keď na nich odzneli často dosť kritické slová k momentálnemu stavu vývoja historickej vedy a hlavne k možnostiam jej prezentácie (laickej i odbornej verejnosti či v pedagogickom procese), hlavným pozitívom bol vôbec fakt, že po dlhšej odmlke sa úspešne podarilo zrealizovať veľké stretnutie historickej elity na Slovensku. Spomínané podujatia sú jasným dôkazom toho, že sa vedecký život dostáva do štandardných koľají. O dva týždne po zjazde SHS zorganizovali kolegovia z Čiech 12. zjazd českých historikov na pôde Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Druhé číslo časopisu Dejiny v roku 2022 si v rubrike Kronika pripomína niektoré z uvedených podujatí. V tradičných rubrikách ďalej ponúka vedecké štúdie zaoberajúce sa parciálnymi historickými regionálnymi témami (cholerová epidémia na Spiši, vydavateľská činnosť Slovákov vo Vojvodine a Slovenská roľnícka banka v košickom a slovenskom bankovníctve), materiálové štúdie (Jonáš Záborský v zbierkach Krajského múzea v Prešove, Františkánske nekrológium z rokov 1918 – 1936) či predstavenie národnej kultúrnej pamiatky Kláštora kartuziánov v obci Červený Kláštor. Rubrika Pripomíname je zaplnená informáciami o výročiach osobností našich dejín – István Bittó, Ivan Hálek, Bohuslav Albert i Bartolomej Krpelec. V Encyklopédii dejín predstavujeme dve dobové periodiká – Žiara východu a Slovan vychádzajúce v prvej polovici 20. rokov 20. storočia. Obsah časopisu tradične dopĺňajú anotácie a recenzie na najnovšie knižné publikácie.

Prajeme Vám príjemné čítanie!

Peter Koval'

◀ *Architektonickou dominantou Medzeva je kostol Narodenia Panny Márie. Priamo v centre na Mariánskom námestí svojím vzhľadom pripomína slávne časy, keď bol Medzev centrom hámorníctva a obchodu s kovmi i kovovými výrobkami. Foto: Stanislav Kurimai*